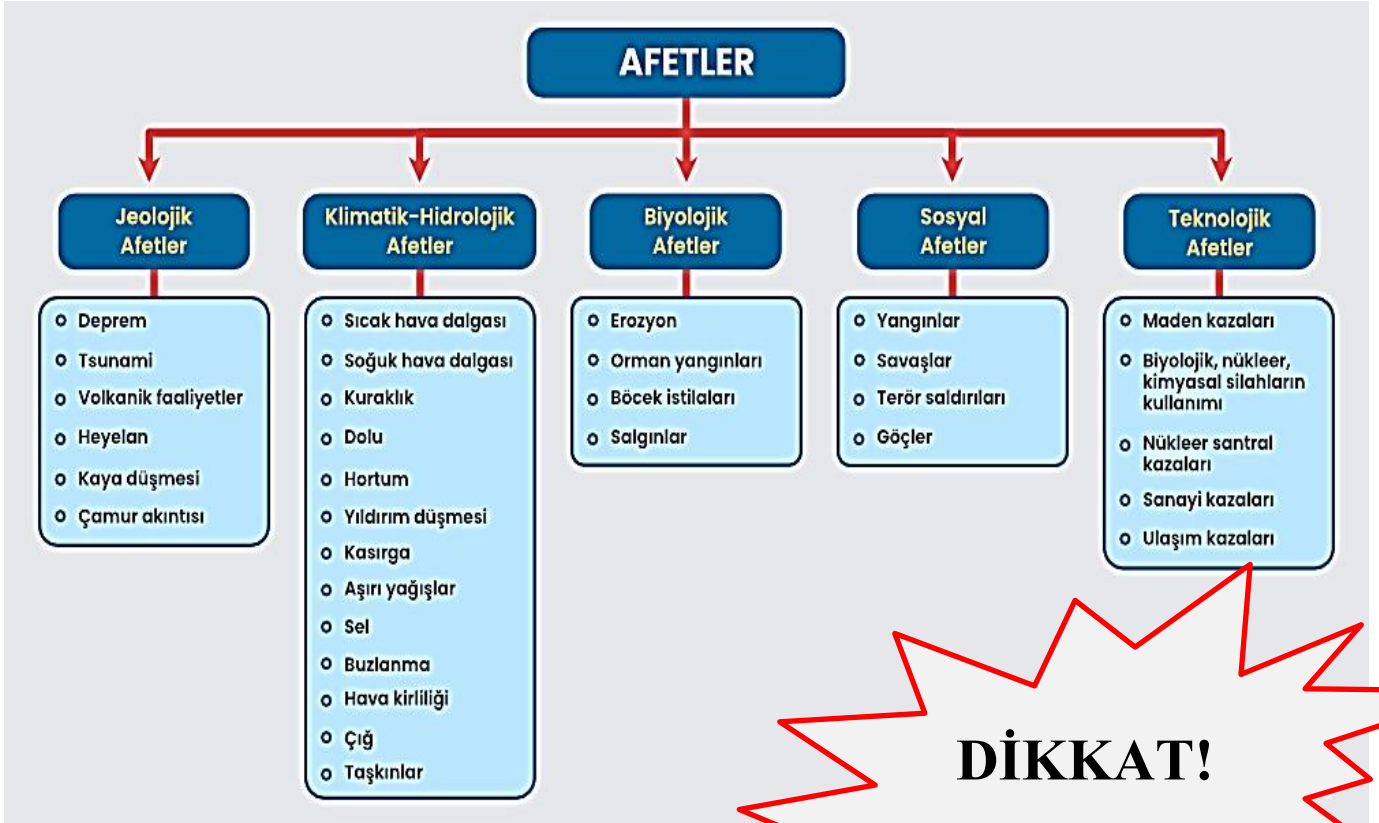

Acil Durum ve Afet Nedir?

Acil durum, can kaybı, yaralanma, yapısal ve yapısal olmayan fiziksel hasarlar, çevresel zararlara neden olan, toplumsal faaliyetleri aksatabilen beklenmedik, planlanmadık olaylardır.

Afet, acil durumlarla baş edebilmek için yaratılmış mevcut kaynakların yetersiz kaldığı büyük çaplı acil durumlardır.

Acil Durum ve Afetler Hazırlık

Acil durum ve afetlere karşı yapılacak hazırlıkların ilk aşaması planlamadır.

Planlamanın da ilk adımı, yaşadığımız, çalıştığımız yerlerdeki acil durum planları hakkında bilgi almaktır. İlimizin, ilçemizin, kentimizin; çalıştığımız kurum, kuruluşun, çocuklarımızın okullarının acil durum planlarını bilmeli, aile olarak yapacağımız acil durum planını da bunlara uygun olarak hazırlamalıyız.

Aile Acil Durum Planı Neleri İçermelidir?

Bu plan, büyük bir acil durum veya afetten önce ve sonra:

- Çocuklarımız okula gidiyorsa, böyle bir durumda onları kimin alacağı,
- Evimizin dışında güvenli olduğunu düşündüğümüz diğer aile fertleri ile buluşma noktası,
- Kent dışındaki iletişim sorumlumuzun kim olacağı (İletişim sorumlumuz, farklı bir ilde yaşayan, afet sonrasında durumumuzu haber vereceğimiz kişidir. Bizi merak edenleri bu kişi bilgilendirecektir.)
- Olaydan sonraki ilk 72 saatte yaşamımızı kolaylaştıracak malzemeleri, kapsamalıdır.

Tanımadığımız bir mekâna ilk defa gittiğimizde; acil çıkışların ve acil durum toplanma alanlarının nerede olduğunu öğrenmeyi alışkanlık haline getirmeliyiz. Özellikle engelli bireyler binada bulunacakları yeri danışmaya veya güvenliğe bildirerek acil bir durumda tahliyelerinin kolaylaştırılmasını istemelidirler.

Acil Durum ve Afet Çantası

Acil durum planımızla birlikte, büyük bir acil durum ya da afetten sonra ihtiyaç duyabileceğiniz malzemelerin listesini yapmalıyız. Bu listede yer alan malzemeleri Acil Durum ve Afet Çantamızda hazır bulundurmalıyız.

Bu liste kesin bir liste olmayıp, otoritelerce tavsiye edilen temel malzemeleri kapsamaktadır. Kendimiz ve ailemiz için gerekli göreceğimiz başka malzemeleri de hazır bulundurabiliriz.

Örneğin:

- Cep telefonu ve diğer cihazlar için şarj bataryası (powerbank),
- Kişisel hijyen malzemeleri: Tuvalet kağıdı, kağıt havlu, ıslak mendil, dezenfektan el solüsyonu ya da jeli,
- Engelli kişiler için varsa protez, implant vb. yardımcı araçların yedek parçaları ve tamir setleri (piller de dahil olmak üzere). Görme engelliler için eldiven ve yedek baton (katlanır dokunsal bildirim bastonu). Engelli kimlik kartı
- Battal boy çöp torbası
- 10 metre sağlam naylon ip (çamaşır ipi vb.); dikiş seti
- Eğer mümkünse: Çadır, mat ve uyku tulumu, temiz su kabı (plastik şişe, termos, bidon...)

Deprem Öncesinde Yapmanız Gerekenler

- Deprem olasılığını aileniz ve yakınlarınızla konuşun, onları bilgilendirin. Bilgilenmek, korkunun azalmasını sağlar, paniğin önüne geçer.
- Deprem öncesinde, sırasında ve sonrasında neler yapabileceğinize dair acil durum planı yapın.
- Deprem yakınlarınızla ayrı olduğunuz bir anda meydana gelirse, nerede, nasıl buluşacağınızı saptayın.
- Yaşam alanlarınızı tanıyın. Binanızın bilimsel ilkelere ve mevcut yönetmeliklere uygun yapıp yapılmamış olduğunu kontrol ettirin.
- Unutmayın, can ve mal kaybına neden olan deprem değil, depreme dayanıksız binalardır.
- Bulduğunuz mahallede bir afetten sonra hizmet alabileceğiniz (sağlık, barınma, güvenlik vb.) noktaları öğrenin.
- Deprem binaları hiç düşünmeyeceğiniz bir güçle sarsar, eşyaların devrilmesine ve yer değiştirmesine neden olur.
- Evinizdeki yüksek, ağır eşyaları duvara sabitleyin. Düşmeleri halinde yaralanma ve can kaybına neden olabilecek nesneleri saptayın ve önlem alın.
- Yangına ve gaz zehirlenmelerine karşı ocak, soba ve ısıtıcıları, varsa baca borularını sabitleyin.
- Olası kayıplarınızı ve hasarları karşılayabilmek için evinizi, iş yerinizi ve eşyalarınızı, kendinizi ve ailenizi sigorta ettirin.

Deprem Sırasında Yapmanız Gerekenler

- Deprem anında sakın kalmaya çalışın ve çevrenizdekilerin de sakın kalmasına yardımcı olun. Unutmayın, önceden hazırlık yapmamış ve bilgilenmemiş kişilerin paniğe kapılması daha kolaydır.
- Mümkün olduğunca hareket etmeyin ve yer değiştirmeye çalışmayın.
- Bir binanın içindeyseniz merdivenlerden, asansörlerden ve balkonlardan uzak durun. Pencereleere yaklaşmayın (camlar kırılıp savrulabilir).
- Eğer binanız bilimsel ilkelere ve mevcut yönetmeliklere uygun yapılmış ve eşyalarınız sabitlenmiş ise ağırlık merkezi yere yakın, sağlam olduğunu değerlendirdiğiniz eşyanın yanında; YAT-KORUN-TUTUN uygulamasını yapın. Yere yan yatın, ayaklarınızı karnınıza çekin, üstte bulunan elinizle başınızı koruyun, altta kalan elinizle de yanına yattığınız eşyaya tutunun.

Binanızdan çıkarken bu sıra ile kapatınız:

GAZ → ELEKTRİK → SU

Deprem Sonrasında Yapmanız Gerekenler

- Daha önce acil durum çantası hazırlamadıysanız, hazırlamış olduğunuz acil durum malzemeleri listesindeki malzemeleri bir çantaya koyun ve evi terk ederken yanınıza alın.
- Binanızdan çıkarken, doğal gaz kaçağı yok ise; önce doğal gaz vanasını, sonra elektrik şalterini ve en son su vanasını kapatın. Doğal gaz kaçağı var ise elektrik düğmelerine ve şalterine dokunmayın; elektrik düğmeleri açık ise açık, kapalı ise kapalı kalmalıdır. Aydınlatma amacıyla kıvılcım çıkarabilecek aletler, kibrit ve çakmak kullanmayın. Sigara içmeyin.
- Artçı depremler olması olağandır. Artçı depremleri hissettiğinizde YAT-KORUN-TUTUN yapın.
- Hasar görmüş binalardan uzak durun. Yetkililer tehlike olmadığını söyleyene kadar binalara girmeyin.
- Yaşamsal önemi olan durumlar dışında telefonları kullanmayın, hatları meşgul etmeyin. Sosyal medya üzerinden doğruluğu kesin olmayan bilgileri paylaşmayın.
- Yetkililer izin verdikten sonra, binanıza girmeden önce, doğal gaz ve elektrik sistemlerini uzman kişilere kontrol ettirin.
- Hasarınızın saptanmasını kolaylaştırmak için koşullar uygun olduğunda binanızın fotoğrafını çekin.

Yangın Öncesinde Yapmanız Gerekenler

- Yanıcı olduğu hiç akla gelmeyecek malzemeler dahi büyük yangınlara neden olabilir (bitkisel yağlar, margarin, un vb.).
- Ateş yakmanın yasaklanmış olduğu yerlerde, görünür bir tehlike unsuru olmasa da ateş yakmayın. Yasaklanan yerlerde sigara içmeyin.
- Sigara içmenin serbest olduğu alanlarda, biten sigaranızı söndürdüğünüzden emin olun, izmariti yere ya da çöp kutusuna değil bu amaçla yapılmış olan kap veya kutulara atın.
- Kamp ateşi, soba, ocak, fırın gibi ısı kaynaklarını dikkatli kullanın, söndürdüğünüzden emin olmadan yanından ayrılmayın.
- Yanıcı maddelere ve kibrit, çakmak gibi ateş başlatıcılara çocukların erişmesini önleyin. Ağır engel grubu içinde ve başkalarının yardımına bağımlı yaşayan bireyleri, çocukları, yaşlıları ısı kaynaklarıyla yalnız bırakmamaya özen gösterin.
- Bulunduğunuz binanın elektrik tesisatının standartları karşılayıp karşılamadığını öğrenin. Bu konuda profesyonel hizmet alın.
- Çoklu prizlere üreticinin belirttiğinden fazla alet bağlamayın ve birden fazla çoklu prizi birbirine ekleyerek bu aletlerin kaldırabileceğinden fazla güç çekmeyin.
- Tüm elektrikli cihazları, özellikle de elektrik sobası, elektrikli ızgara, tost makinesi, saç kurutma makinesi, ütü, havya gibi ısı üreten aletleri üreticinin belirttiği biçimde kullanmaya özen gösterin. Kullanım sonrasında kapatmayı ve fişten çekmeyi alışkanlık haline getirin.

- Doğal gaz kaçağından şüphelenirseniz, kaçağı kibrit, çakmak vb. ateş başlatıcılarla saptamaya çalışmayın. Kıvılcım oluşmasına neden olabileceğinden, elektrikli aletleri ve ışıkları açmaya-kapamaya çalışmayın.
- Derhal doğal gaz vanasını kapatın, havalandırmak için pencere-kapı açın ve kaçak ihtimali olan yerden çıkarak, durumu telefonla 187 Doğalgaz İhbar Hattı'na bildirin. Yangın ihtimali var ise 110 veya 112'den itfaiyeyi arayın.
- LPG kaçağından şüphelenirseniz, kaçağı kibrit, çakmak vb. ateş başlatıcılarla saptamaya çalışmayın. Kıvılcım oluşmasına neden olabileceğinden, elektrikli aletleri ve ışıkları açmaya-kapamaya çalışmayın.
- Derhal LPG kaynağını kapatın, havalandırmak için pencere-kapı açın ve kaçak ihtimali olan yerden çıkın. Havalandırma imkanı olmayan bodrum gibi yerlerde LPG kullanmayın. Yangın ihtimali var ise 110 veya 112'den itfaiyeyi arayın.
- Evinizde, iş yerinizde ve aracınızda mutlaka yönetmeliklere uygun yangın söndürme cihazı bulundurun.
- LPG ve doğal gaz kullanılan yerlerde kaçağa karşı mutlaka gaz detektörü bulundurun.
- Isı ve duman detektörü (yangın alarmı) taktırın. Bunların çalışıp çalışmadıklarını en az ayda bir defa kontrol edin.
- İşitme engelli kişiler için görsel ve/veya titreşimli alarm edinilmesini tavsiye ediyoruz.
- Olası kayıplarınızı ve hasarları karşılayabilmek için evinizi, iş yerinizi ve eşyalarınızı, kendinizi ve ailenizi sigorta ettirin.
- Bulunduğunuz binanızdaki acil çıkışların yerini öğrenmeyi alışkanlık haline getirin. Evinizde ve işyerinizde kaçış yolunuzu önceden planlayın. Ailenizi, özellikle çocuklarınızı bilgilendirin. Düzenli olarak uygulama yapın.
- Temel yangın eğitimi alın.

YANGIN SÖNDÜRME MADDELERİ

Ö
N
C
E

E
M
N
İ
Y
E
T

S
A
F
E
T
Y

F
I
R
S
T

- Su
- Karbondioksit (CO2)
- Kuru Kimyevi Toz
- Köpük
- Kum

37

UNUTMAYIN!

Her yangına su ile müdahale edilemez. Yangının sınıfına uygun söndürme cihazı kullanınız.

YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ NASIL KULLANILIR?

PİMİ ÇEK
Yangın söndürme tüpünün üzerindeki metal pimi çek.

ATEŞE YÖNELT
Yangın söndürme tüpünün hortumunu ateşin kaynağına doğru yönelt.

SIK
Yangın söndürme tüpünü belli bir mesafeden rüzgâr arkana alarak ateşin kaynağına sık.

SÜPÜR
Yangın sönünceye kadar süpürür gibi yaparak, söndürücü maddeyi sıktağın alana yay.

Yangın Sırasında Yapmanız Gerekenler

- Varsa derhal yangın alarmını çalıştırın. Yangın alarmı yok ise bağırarak çevrenizi bilgilendirin.
- Derhal bulunduğunuz alanı terk edin.
- Yangın tehlikesinden uzaklaştıktan sonra itfaiyeyi (110) arayın.
- Yangın henüz başlamış ve bir kişinin müdahale edebileceği boyutta ise, sınıfına uygun yangın söndürme cihazı kullanarak söndürmeye çalışabilirsiniz (temel yangın eğitimi almış iseniz). Yeterince soğutma yapılmazsa, snmş görünen bir yangının tekrar başlayabileceğini de unutmayın.
- Kontrolden çıkmış bir yangını söndürmek için riske atılmayın, binadaki diğer kişilerle birlikte tahliye olun.
- Dumanlı alanlarda emekleyin veya çökerek ilerleyin. Mümkünse ağzınızı ıslak bir bez ile kapatınız. Böylece tavanda biriken dumandan ve ısıdan çok daha az etkilenirsiniz.
- Kesinlikle asansörleri kullanmayın.
- Bulunduğunuz alandaki pencereleri kesinlikle açmayın, camları kırmayın!
- ıktığınız her kapıyı kapatın ama kilitlemeyin.
- Kapalı bir kapıyı açmadan önce elinizin tersi ile AşAğIDAN YUKARIYA DOğRU sürerek ısı kontrolü yapın. Kontrol ettiğiniz kapı sıcak değilse kapıyı açın ve tahliyeye devam edin. Dumanlı alanlarda emekleyin veya çökerek ilerleyin.
- Kontrol ettiğiniz kapı sıcak ise kapıyı kesinlikle açmayın. Başka bir yoldan tahliye olmayı deneyin. Eğer bu mümkün değilse, yangına en uzak odada dumanın ve sıcak havanın içeri girmemesi için battaniye veya benzeri bir nesneyi ıslattıktan sonra kapının altını tıkayın ve diğer aralıkları da mümkünse kapatmaya çalışın. Pencereye yakın durun. Zorunlu kalırsanız pencereyi bir parmak aralayarak hava almaya çalışabilirsiniz. Kesinlikle camları kırmayın. Kolay fark edilecek renkte bir bez parçası vb. sallayarak yerinizi dışarıdakilere belli edin.
- Binadan çıktıktan sonra tahliye olmuş kişileri sayın, sağlık durumları tehlikede olanlar var ise acil sağlık hizmetine (112) haber verin. Binada kalan olmuşsa, diğer kişilerden bilgi edinerek kimliğini ve yerini saptamaya çalışın. Bu bilgileri mutlaka itfaiye ile paylaşın.
- İtfaiye geldiğinde yangının başlangıç yeri, nedeni, binadaki malzemeler, kişiler vb. konularda görevlilere bilgi verin.

Yangın Sonrasında Yapmanız Gerekenler

- Tesisatlarınızı ve binanızı yapısal olarak muayene ettirin.
- Sigorta işlemlerini başlatın.

Sel Öncesinde Yapmanız Gerekenler

- Sel riski olan bir bölgede yaşıyorsanız hava durumu bilgilerini ve uyarılarını sürekli olarak takip edin.
- Aileniz ve işyeriniz için yapmış olduğunuz Acil Durum Planına sel öncesi, sel sırası ve sel sonrası yapılacakları da ilave etmeyi unutmayın.
- Elektrikli cihazlarınızı ve değerli eşyalarınızı (tapu, sigorta poliçesi, pasaport vb. belgeler dahil) suyun yükselmesinden etkilenmeyecek yerlere koyun.
- Temiz ve kapalı kaplarda içme suyu bulundurun.
- Mutlaka bir acil durum malzemeleri listesi hazırlayın, daha önce acil durum çantası hazırlamadıysanız, listedeki malzemeleri evi terk ederken bir çantaya koyarak yanınıza almayı unutmayın.
- Bir sel bölgesinde yaşıyorsanız, suyun binanıza girebileceği yerlere yerleştirilmek üzere kum torbaları edinin.
- Olası kayıplarınızı karşılayabilmek için evinizi, iş yerinizi, eşyalarınızı, kendinizi ve ailenizi sigorta ettirin.

Sel Öncesinde Yapmanız Gerekenler

- Sel riski olan bir bölgede yaşıyorsanız hava durumu bilgilerini ve uyarılarını sürekli olarak takip edin.
- Aileniz ve işyeriniz için yapmış olduğunuz Acil Durum Planına sel öncesi, sel sırası ve sel sonrası yapılacakları da ilave etmeyi unutmayın.
- Elektrikli cihazlarınızı ve değerli eşyalarınızı (tapu, sigorta poliçesi, pasaport vb. belgeler dahil) suyun yükselmesinden etkilenmeyecek yerlere koyun.
- Temiz ve kapalı kaplarda içme suyu bulundurun.
- Mutlaka bir acil durum malzemeleri listesi hazırlayın, daha önce acil durum çantası hazırlamadıysanız, listedeki malzemeleri evi terk ederken bir çantaya koyarak yanınıza almayı unutmayın.
- Bir sel bölgesinde yaşıyorsanız, suyun binanıza girebileceği yerlere yerleştirilmek üzere kum torbaları edinin.
- Olası kayıplarınızı karşılayabilmek için evinizi, iş yerinizi, eşyalarınızı, kendinizi ve ailenizi sigorta ettirin.

Sel Sırasında Yapmanız Gerekenler

- Sel olasılığını yeterince erken haber aldıysanız, kapı ve pencere gibi suyun girebileceği noktaları kum torbaları ile destekleyin.
- Binadan içeri su girmesi ihtimali belirdiğinde elektrik tesisatını hemen kapatın, suyun ulaşamayacağı üst katlara çıkın.
- Yangın ya da yapıyı tehdit eden bir durum varsa derhal binayı tahliye edin.
- Sel anında açık alanda bulunuyorsanız hemen suyun ulaşamayacağı yüksek bir yere çıkın.
- Sel sularının içinde yürümeye ve yüzmeye çalışmayın. Sular alçak ve durgun görünüyor olsa da zemindeki bir engel, sivri bir cisim nedeniyle zarar görebilir ya da bir çukura düşebilirsiniz.
- Sel sırasında suyun basıncının kanalizasyon kapaklarının ve mazgalların yerinden çıkmasına neden olabileceğini unutmayın.
- Sel suları içinde araç kullanmayın, suyun yüksekliği çok az olsa da engel ya da çukurları göremeyebilirsiniz.
- Hızlı akan su üzerindeki köprülerden uzak durun.
- Aracınızdayken sel içinde kalırsanız, mümkünse hemen aracı uygun bir yerde durdurun ve aracı terk ederek yüksek bir yere çıkın. Ayak bileğini geçen su insanı, araç tekerleği hizasındaki su ise aracı sürükleyecek kadar güçlüdür.

Sel Suyuna veya Akarsuya Düşmeniz Halinde, ya da Düşmüş Birine Yardım Etmeniz Gerektiğinde;

Sel suyu/akarsu ile boğuşmadan kenarlara yüzün.

Yüzme sırasında sırt üstü yatın, suyun altındaki nesnelere takılmamak için ayaklarınızı akıntı yönüne çevirin, elleriniz ile denge bulmaya çalışın.

Sizi su altına çekebilecek nesnelerle karşılaşmanız ya da tutunarak dışarı çıkacak bir yer bulmanız halinde başınız önde yüzmeye başlayın.

Su içindeki insanları ip, sopa, dal veya ip bağladığınız yüzen malzemelerle kenara almaya çalışın. Kesinlikle suya girmeyin!

Sel Sonrasında Yapmanız Gerekenler

- Daha önceden hazırlamış olduğunuz acil durum malzemelerini bir çantaya koyun ve binanızı terk ederken yanınıza alın.
- Kapalı içme suyunuz yoksa, kullanmadan önce içme suyunu en az 10 dakika fokurdatarak kaynatın.
- Binanızdan çıkarken, doğal gaz kaçağı yok ise; önce doğal gaz vanasını, sonra elektrik şalterini ve en son su vanasını kapatın. Doğalgaz kaçağı var ise elektrik düğmelerine ve şalterine dokunmayın; elektrik düğmeleri açık ise açık, kapalı ise kapalı kalmalıdır. Aydınlatma amacıyla kıvılcım çıkarabilecek aletler, kibrit ve çakmak kullanmayın.
- Acil durum olmadıkça araçları kullanmayın.
- Yaşamsal önemi olan durumlar dışında telefonları kullanmayın, hatları meşgul etmeyin. Sosyal medya üzerinden doğruluğu kesin olmayan bilgileri paylaşmayın.

Tüm bu hazırlıkları yaptıktan sonra, planlarınızın uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmek ve uygulanabilirliğinden emin olmak için tatbikatlar yapın.

Afet Öncesi Hazırlıklar

Savaşların İcrasında Kullanılan Araçlardaki Teknolojik Gelişmeler

Savaşın icrasında kullanılan araçlarda yaşanan dönüşüm incelendiğinde, 20. yüzyılın ikinci yarısında elektronik, iletişim ve bilgi teknolojilerindeki gelişmelerin savunma alanında önemli atılımlara vesile olduğu görülmektedir. Bu gelişmelerin 21. yüzyıla yansımaları savaşların icrası konusunda çok yönlü tartışmaları da beraberinde getirmiştir.

Pek çok yazar, teknolojik gelişmelerin etkin bir şekilde savaş sahasına aktarılmasının, stratejiyle birlikte savaşın icrasının dönüşümüne sebep olduğunu ve bu dönüşümün savaşın karakterinde esaslı bir değişimi başlattığını belirtmektedir.

Bu yaklaşıma göre her şeyden önce teknoloji, topyekün savaş çağına son vermiştir. Topyekün savaş olgusu kitle imha silahlarının kullanımı üzerine kurulu olmakla birlikte, savaşlarda sivillerin hedef olması gibi bir durum ortaya çıkmaktadır. Ancak teknolojinin gelişmesiyle birlikte yeni nesil silahların kullanımı bu durumu tersine çevirme ihtimalini ortaya çıkarmıştır.

Kimyasal Silahların Sınıflandırılması

Fizyolojik Etkilerine Göre;

Zehirleyici Kimyasal Savaş Maddeleri

- Sinir Gazları
- Yakıcı Gazlar
- Boğucu Gazlar
- Kan Zehirleyici Gazlar

Saf Dışı Edici Kimyasal Savaş Maddeleri

- Uyuşturucu - Kapasite Bozucu Maddeler
- Kargaşa Kontrol Maddeleri
 - Kusturucu Gazlar
 - Göz Yaşartıcı Gazlar

KİMYASAL SİLAHLAR VE KORUNMA

Kimyasal Silahlar, fizyolojik etkileri nedeniyle canlıları kitlesel olarak çok kısa bir sürede öldürme veya yaralama kapasitesine sahip toksisitesi / zehir etkisi yüksek, çevresel etkenlere dayanıklı, taşınması ve saklanması kolay kimyasal zehirlerdir. Hedef ülkede / toplumda asker ve sivilleri saf dışı bırakmak, hareket kabiliyetlerini azaltmak, bitkisel ve hayvansal besinleri zehirleyerek kullanılmaz hale getirmek amaçlarına yönelik kullanılmak üzere tehdit unsuru olarak bulundurulur. Esasında yapımı, saklanması ve kullanılması milletlerarası antlaşmalarla yasaklanmıştır. Normal şartlar altında katı, sıvı ve gaz halinde bulunurlar. Vücuda ağız, burun ve boğaz, göz, cilt, akciğerler ve sindirim sistemi yoluyla girerler. İklim koşullarına bağlı olarak kısa ve uzun süreli etki yapabilme özellikleri vardır.

KİMYASAL SALDIRILARDAN KORUNMA TEDBİRLERİ

1. Binalardaki sığınak yerleri önceden bilinmeli, gerekirse bodrum katları kurallara uygun olarak sığınak haline getirilmelidir.
2. Evlerde kapı ve penceresi az olan bir oda sığınak olarak hazırlanabilir.
3. Kapı ve pencere çerçeveleri dışarıdan sıkıca bantlanmalı ve geniş bir naylon örtü ile örtülmelidir. İç kenarlarına 100 kez sulandırılmış çamaşır suyu ile ıslatılmış bezler yerleştirilmelidir.
4. Kişisel “dekontaminasyon / kimyasal temizlik” in çok önemli olduğu unutulmamalı, bu amaçla yeterli temiz su ve sıvı sabun evde / sığınakta hazır bulundurulmalıdır. Kimyasal temizlik atığının bulaşıcı-zehirli özellik taşıyacağı akılda tutulmalı, kirli giysiler ve diğer eşyalar kireç kaymağı ile imha edilmek üzere naylon torbalarda ağzı sıkıca kapatılarak saklanmalı ve ilk fırsatta sığınak dışarısına çıkarılmalıdır.
5. Kimyasal silahın kullanıldığı bilinen açık alanların çamaşır suyu ve kireçli çözeltilerle kimyasal temizliği yapılmalıdır.
6. Kimyasal zehire temas ettiğinden şüphelenilen açıktaki bütün katı ve sıvı gıdalar bulaşmış kabul edilerek imha edilmelidir.
7. İmkan varsa, sığınakta veya evde kimyasal zehrin acil biyolojik tedavisinde kullanılması amacıyla “atropin otoenjektörleri, pridostigmin tablet, amil nitrit ” gibi preparatlar bulundurulmalıdır.
8. İmkan varsa, herkes için korunma ve kaçış maskeleri temin edilmelidir.
9. Toplumda kimyasal silahlar ve korunma yolları ile bilgi paylaşım ağı kurulmalıdır.

Radyasyondan Korunma Yöntemleri

Radyasyonun insanlar üzerindeki akut (iveğen), kronik (müzmin) ve somatik (bedensel) etkilerini engellemek için radyasyondan korunmak gerekir. Günlük hayatta doğal radyasyona maruz kalmayı önlemek neredeyse imkansızdır. Yapay radyasyonun etkisi ise alınacak önlemlerle önemli ölçüde azaltılabilir.

Önceden Hazırlanma

Nükleer bir saldırı olduğunda, yemek aramak için dışarı çıkmak güvenli olmayacaktır. Sığınaklarda en az 48 saat, mümkünse daha fazla beklenmelidir. Gıda ve tıbbi gereçlerin el altında olması insanların rahat olmalarını sağlayacak ve hayatta kalmak için diğer durumlara odaklanmalarını sağlayacaktır. Yıllarca bozulmayan dayanıklı gıdaların saklanması, nükleer saldırıdan sonra uzun süre idare edilebilmesini sağlayacaktır. Pirinç, bulgur, fasulye, şeker, bal, yulaf, makarna, süt tozu, kurutulmuş meyve ve sebze gibi gıdalar uzun süre dayanabilecek gıdalardır. Ayrıca temiz su ihtiyacı için gıdada kullanılabilir plastik depolar kullanılabilir. Depolanan su, kişi başı günlük 4 litre olarak hesaplanabilir.

Bilgi edinme amaçlı ya da varlığınıza bildirmek amacıyla eşyalar da hazırlanmalıdır. Radyo en temel iletişim aracıdır. Uzun süre yetecek kadar pil bulundurulmalıdır. Bir düdük bulundurmak, yardım amaçlı sinyal vermek için çok yararlıdır. Ayrıca cep telefonu hizmetinin kullanılabilirliği şüpheli olsa da bir telefon bulundurmak yararlıdır. Ayrıca acil durum seti hazırlanabilir. Bu set içinde, el feneri ve pilleri, gaz maskeleri, plastik levha ve yapışkan bant, gaz ve su sıkıntılarını gidermek amacıyla pense ve İngiliz anahtarı bulunmalıdır.

Tıbbi gereçler, herhangi bir yaralanma anında çok önemlidir. Bu sebeple, basit bir acil yardım seti bulundurulmalıdır. Acil yardım setinin içinde gazlı bez, steril bandajlar, antibiyotik merhem, lateks eldiven, makas, cımbız, termometre ve battaniye olmalıdır. Ayrıca, eğer sürekli gözetim altında tutulan ve ilaç tedavisi uygulanan bir hastalık var ise uzun dönem yetecek ilaç desteği bulundurulmalıdır.

Saldırı Anında Hayatta Kalma

Nükleer bir saldırının jeopolitik işaretleri dışında, ilk uyarı işaretleri alarm ya da uyarı sinyalleri olacaktır. Bu sinyaller alınmadığında bile merkez üssüne uzak bir noktada, nükleer patlamanın ışık etkisi uyarı sinyali olacaktır. Patlama sonucu oluşan parlak ışık, onlarca kilometre uzaktan bile görülebilmektedir. Patlamanın merkez üssünde, çok çok iyi bir sığınak yok ise hayatta kalma ihtimali çok düşüktür. Hiçbir şart altında oluşan ateş topuna bakılmamalıdır. Açık bir günde, çok uzak mesafeden bile bu olay geçici körlüğe sebep olabilmektedir. Bu sinyaller alındığında derhal bir sığınağa girilmelidir. Eğer sığınak bulunamamışsa, bir çıkıntıya sığınılmalı ve yüz üstü yatılarak cilt mümkün olduğunda korunmalıdır. Basınç ve ısı dalgalarına karşı sağlam olduğundan emin olunan binalara sığınılabilir. Bu durum radyasyona karşı önemli derecede koruma sağlayacaktır. Ancak binanın inşaat özellikleri ve merkez üssüne olan uzaklık hayatta kalma şansını etkileyecektir. Pencereleden ve yanıcı maddelerden uzak durmak önemlidir.

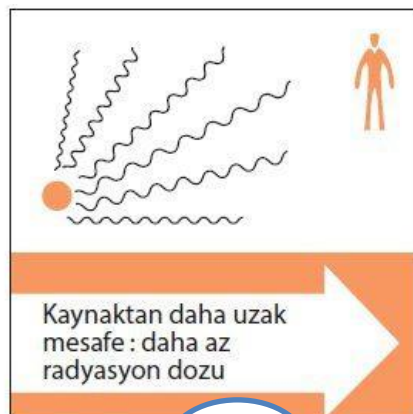
Nükleer patlama sonrası atmosfere saçılan toz ve enkaz parçaları, yağmur şeklinde yağmaya başlayacaktır. Bu yağmur, büyük miktarda radyasyonu yeryüzüne indirecektir. Siyah yağmur olarak da bilinen bu siyah kurum, yüksek miktarda radyasyon içerir ve ölümcüldür. Serpinti, dokunduğu her şeyi kirletmektedir. Nükleer saldırının ilk etkilerinden kurtulunduğu takdirde, siyah yağmurdan korunmak için bir sığınak bulunmalıdır. Bilinçli bir sığınma işleminin yapılması için radyasyon tiplerinin (alfa, beta, gama ve nötron radyasyonları) ve özelliklerinin bilinmesi gereklidir. Ayrıca çevrede bulunabilecek maddelerin (çelik, kaya, tahta gibi) radyasyon zırhı olarak kullanılabilme özelliklerinin de bilinmesi yararlı olacaktır. Sığınığın duvarlarına yapılacak böyle güçlendirmeler, alınacak radyasyon dozunu azaltacaktır. Sığınaklarda kalma süresi en az 8-9 gün olacak şekilde planlanmalıdır. Hiçbir koşulda ilk 48 saat içinde sığınaklar terk edilmemelidir.

Yeterli miktarda yiyecek ve içecek barındıran özel sığınaklarda kalınmadığı sürece yiyecek bulmak amacıyla radyasyona maruz kalınmak zorunda kalınacaktır. İşlenmiş gıdalar, paketlerinde yırtılma olmadığı sürece rahatlıkla tüketilebilir. Yabani hayvanlar yenebilir. Ancak bu hayvanların derileri, kalpleri, akciğerleri ve karaciğerleri dikkatli bir şekilde çıkarılmalıdır. Ayrıca kemiğe yakın etlerin yenmesi de kemik iliği radyasyon tutabileceği için sakıncalıdır. Yenebilir kökleri olan ya da toprağın altında yetişen bitkiler (havuç ve patates gibi) bitkiler yemek için çok uygundur. Açık su kaynakların serpintiden etkilenme ihtimalleri çok yüksektir. Doğal su kaynağı ya da kuyu gibi yer altı su kaynakları su için en uygun kaynaklardır. Nehir ve göllerdeki sular en son tercih olarak kullanılmalıdır. Su kaynatma ve temizleme yöntemlerini öğrenmek, temiz su bulmak için oldukça yararlı olacaktır.

Dışarıda olunan durumlarda, beta radyasyonundan kaynaklanabilecek hasarları engellemek amacıyla şapka, eldiven, gözlük, uzun kollu giyecekler gibi kapalı elbiseleri giymek gerekir. Radyasyon ve termal yanıkların nasıl tedavi edileceğini bilmek önemlidir. Beta radyasyonu kaynaklı yanıklar, acı hafifleyene kadar soğuk su altında tutulmalıdır. Eğer deri kabarcık toplar ya da çatlar ise, soğuk su ile kirleticiler temizlenerek yara steril bezler ile kapanmalıdır. Hiçbir koşul altında kabarcıklar patlatılmamalıdır. Eğer yara kabarcık toplamaz ya da çatlamaz ise kapatılmasına gerek yoktur. Soğuk su ile yıkandıktan sonra yanık kremi sürülebilir. Daha ciddi yanıklar su kaybı, şok, akciğer hasarı, enfeksiyon gibi hastalıklara yol açarak ölüme sebep olabilir. Ciddi yanıklara müdahale edebilmek için ilk yardım tekniklerini öğrenmek, nükleer bir saldırıdan sonra hem sizin hem de çevrenizdeki insanların kurtulabilmelerine yardım edecektir. Böyle bir durumda eğer mümkün ise tıbbi yardım alınmalıdır.

Radyasyon hastalığı geçiren ya da radyasyondan hasar görmüş insanlara yardım ederken rahat olunmalıdır. Radyasyon hastalığı bulaşıcı değildir ve hastalığın şiddeti kişinin aldığı radyasyon dozuna bağlıdır.

Radyasyon ölçüm birimlerini ve doz limitlerinin etkilerini bilmek yardımcı olabilir.

Sığınaklar

Teknolojik gelişmelere paralel olarak günümüzde silah ve silah sistemlerinin güç ve yetenekleri de artmış bulunmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak cephe ve sınır gibi kavramlar bütünü ile ortadan kalkmış, tüm yurt ve sivil halk saldırı alanı içine girmiştir. Bu büyük tehlikelerden Silahlı Kuvvetlerin alacağı önlemlerin ve diğer tedbirlerin yanında sığınak yapımına da önem verilmelidir. Aksi takdirde can ve mal kaybının fazla olacağı tabiidir. Ancak sığınaklardan beklenen yararın sağlanabilmesi için sığınak yapımından evvel şu üç önemli prensibin mutlaka göz önünde bulundurulması gerekir:

- Sığınak yapılacak mahallin iyi tespit edilmesi.
- Sğınmaktan yararlanacakların önceden planlanması.
- Yapılacak sığınağın başka amaçlarla kullanılabilir nitelikte olması.

SIĞINAK YAPIMINDA AMAÇ

- Can ve mal kaybını en aza indirmek,
- Hazırlıklı olma imajı verilerek caydırıcılığı sağlamak,
- Az masrafla toplu koruma imkânı yaratmak.

SIĞINAĞIN TANIMI

Nükleer, klasik ve modern silahlarla, biyolojik ve kimyasal savaş maddelerinin tesirleri ile insanlarla, insanların yaşaması ve ülkenin harp gücünün devamı için zorunlu canlı ve cansız değerleri korumak maksadıyla inşa edilen korunma yerlerine sığınak denir.

SIĞINAK MEVZUATI

Sığınaklar konusunda, Bayındırlık ve İskân Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 180 sayılı KHK'nin 12/e maddesi ile 3194 sayılı İmar Kanunu ve bu Kanunun 36 ve 44'üncü maddeleri gereğince, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından hazırlanan "Sığınak Yönetmeliği" bulunmaktadır.

Bu Yönetmeliğin uygulanmasından yapı ruhsatını ve yapı kullanma izin belgesini düzenleyen idareler yetkili ve sorumludur. Valiliklerin ve Büyükşehir belediyelerinin gerektiğinde denetim yetkisi saklıdır.

Yönetmeliğin uygulanmasında plan, proje, yapı ruhsatı, yapım, yapı kullanma izni ve kat mülkiyeti gibi imarla ilgili tereddüde düşülen hususlarda Bayındırlık ve İskan Bakanlığının, diğer hususlarda Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının yazılı görüşü alınır.

SIĞINAK ÇEŞİTLERİ

Sığınaklar; Kullanacaklara ve Kullanım Amacına Göre Sığınaklar olmak üzere iki grupta toplanırlar:

Kullanacaklara Göre Sığınaklar **Özel Sığınaklar:**

Evlerde, kamu ve özel iş yerleri ile fabrika ve müesseselerin bodrumlarında veya bahçelerinde yapılır. Buralarda oturan ve hizmet edenlerin korunması amacıyla kullanılır.

Genel Sığınaklar:

Halk topluluklarının çok bulunduğu yerlerde veya o anda dışarıda bulunanların korunması için (Çarşı, pazar, garaj, liman, istasyon gibi) trafiğin yoğun bulunduğu mahallerde, hükümet, belediye ve özel idare tarafından müştereken yapılırlar.

Kullanım Amacına Göre Sığınaklar

Basınç Sığınakları:

Nükleer silahların ani (ışık, ısı, basınç ve ilk radyasyon) ve kalıntı (radyoaktif serpinti) etkileriyle, klasik ve modern silahların tesirlerine, kimyasal ve biyolojik savaş maddelerine karşı korunmak amacıyla inşa edilen sığınaklardır.

Serpinti sığınakları:

Nükleer silahların radyoaktif serpinti etkilerine karşı korunmak amacıyla inşa edilen sığınaklardır. Bu sığınaklar; kimyasal ve biyolojik savaş maddelerine, nükleer silahların zayıflamış basınç ve ısı tesirlerine ve klasik ve modern silahların parça tesirlerine karşı da korunma sağlarlar.

SERPİNTİ SİĞINAKLARININ ÖZELLİKLERİ

- **Büyükölük:** Serpinti sığınaklarında insan başına en az 1 metrekarelik yer ayrılır. İç yüksekliğı ise 2.40 m (2 metre 40 santim) den az olamaz.
- **Duvar Kalınlığı:** Serpinti sığınaklarının duvar kalınlığı en az 60 cm beton, 75 cm tuğla veya taş ya da 90 cm sıkıştırılmış topraktan veya eşdeğer diğerk malzemeden olmalıdır.
- **Giriş Yeri:** Sığınağın girişı demir kapılı ve en az bir adet dik açđ dönüşlü olmalıdır.
- **Havalandırma:** Sığınağın çeşidi ne olursa olsun hem mekanik ve hem de tabii havalandırma ile yeterli olmalı, tabii havalandırma menfezlerle, mekanik havalandırma klima cihazı ile sağlanmalıdır. Havalandırmada radyoaktif serpinti ile kimyasal gazların içeriye girişini önleyici filtre sistemi kullanılmalıdır.
- **Hijyenik Tedbirler:** Helalar mümkünse kanalizasyona bağlanmalı, klozet tipi hela kullanılmalıdır. Yiyecek artıkları kapalı kaplarda naylon poşetlerin içinde biriktirilmelidir.

SIĞINAKTA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

- Sığınaklardan kimlerin ne şekilde yararlanacağı önceden tespit edilmelidir.
- Sığınağın havasını bozmadan çalışabilen bir aydınlatma tertibatı bulunmalıdır.
- Sığınaklara gereksiz eşya konulmamalıdır.
- Dışarı ile haberleşme tertibatı sağlanmalıdır.
- Yangınlara karşı gerekli önlemler alınmalıdır.
- Yemeklerin pişirilmesinde gaz ocağı tercih edilmeli ve oksijeni azaltmamak için zorunlu hallerde kullanılmalıdır.
- Her 60 erkek için 1 adet WC 1 adet pisuar 1 adet lavabo, her 40 kadın için 1 adet WC 1 adet lavabo bulunmalıdır. Atıkların dışarı atılmasında ağzı kapalı kaplar ve plastik torbalar kullanılmalıdır.
- Yatmak için ikili hatta üçlü ranzalar konulmalı, bu ranzalardan oturmak için de yararlanılmalıdır.
- Sığınağa girerken yeteri miktarda gıda ve sağlık malzemesi ile gerekli araç ve gereç unutulmamalıdır.
- Kirlenmiş araziden geldiğinde, sığınağa girmeden evvel gerekli temizlik yapılmalıdır.

SIĞINMA YERLERİ

Buraya kadar anlatılanlar nizami ölçülerde yapılan sığınaklar hakkında gerekli bilgileri içermektedir. 3194 sayılı İmar Kanuna göre düzenlenmiş imar yönetmeliklerinde sığınak yapımı yasal zorunluluk olmasına rağmen ülkemizdeki mevcut yapı stoklarının durumu nedeniyle herhangi bir tehlike karşısında daha pratik önlemler almak zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Sığınak bulunmayan ev veya işyerlerimizin bazı bölümlerini sığınma yeri olarak kullanabiliriz.

Sığınma Yerinde Aşağıdaki Özellikler Aranır;

- Kimyasal harp malzemelerine karşı kullanılacak sığınma yerleri üst katlarda ve penceresi az olan yerlerden seçilmeli, gaz girişini önlemek amacıyla pencere ve kapı aralıkları macun, bant veya çamaşır suyuna batırılmış bezlerle kapatılmalıdır.
- Klasik ve Nükleer silahlara karşı kullanılacak sığınma yerleri mümkünse bordum katlarında, dışarıya penceresi az tavan ve duvarları sağlam yerlerden seçilmeli, kapı ve pencereleri kum torbaları ile takviye edilmelidir.
- Sığınma yerlerinde sığınakta bulunması gereken malzemeler bulunmalıdır.
- Sığınma yeri olarak seçilecek mahallin sığınak kadar koruyucu olmayacağı tabiidir. Ancak seçilecek bu yerin mümkün olduğu kadar sığınaktaki özellikleri taşımasına gayret gösterilmelidir.

SIĞINAKTA BULUNMASI GEREKEN MALZEMELER

Dışarıdaki radyoaktif serpinti veya kimyasal gaz etkisinin geçmesi için belirli bir süre sığınakta kalmak mecburiyeti hasıl olabilir. Bu nedenle bütün ihtiyaçlar düşünülerek sığınak içerisindeki hayat buna göre organize edilmeli ve aşağıda belirtilen malzeme ve tedbirler alınmalıdır;

- Mevsime göre şahsi giyim eşyaları, temizlik ve tuvalet malzemeleri,
- Yatak malzemesi, " Bir kaç gün yetecek gıda maddeleri, içmek ve kullanmak için su, el kovaşı, tabak, bardak, kaşık, çatal vs.
- Aydınlatma malzemesi; gemici feneri, el feneri ve yedek piller vb.
- Yemek pişirmek için gaz ocağı,
- Isıtma tertibatı,
- Çöpleri koymak için ağzı kapalı çöp bidonu,
- Sıhhi malzeme, ilk yardım çantası ve lüzumlu ilaçlar,
- Basit aletler ve tamir takımı,
- Pilli radyo ve yedek pilleri, saat,
- Kitap vs. bazı eğlence malzemeleri,
- Mümkünse basit radyasyon ölçme aleti.

Halkın oturduğu bina veya işyerinde donatacağı sığınak veya sığınma yerlerinde birkaç günlük yiyecek, içecek ve sağlık, yangın söndürme araç, gereçleri bulundurulmasına dikkat edilmelidir.

İçeceklerin kapalı kaplarda, yiyeceklerin konserve şeklinde, sağlık malzemelerinin de orijinal kap veya kutularında bulundurulmalarına dikkat edilmelidir.

Doğal Afet ve Felaketlerde Dayanışma İçerisinde Olmanın Önemi

Doğal afet ve felaketlerin yaraları, toplumsal dayanışma ve yardımlaşma ile sarılır!

Sel, yangın, deprem ve hayatları içerisine alıp götüren diğer felaketler... Her biri korkunç ve acı dolu bir resmi en gerçekçi haliyle yüzümüze vurmaktadır. Dünyanın hemen her yerinde meydana gelen doğal afetler, milyarlarca insanın yaşam alanlarını yok etmekte hatta sevdiklerini onlardan koparmaktadır. Doğal afetlerin önüne geçmek mümkün olsa da, zaman zaman büyük kayıplara engel olmanın bir yolu ne yazık ki bulunamamaktadır. Bu gibi durumlarda, isyan etmek yerine **afet yardımı** yaparak afetzedelerin yaşamlarına dokunabilmek çok daha hayırlı olmaktadır.

Türkiye’de, kardeş ülkelerimizde ve diğer dünya ülkelerinde yaşanan afetlere kayıtsız kalmamak ve toplumsal dayanışma görevini üstlenmek bir Müslüman olarak hayra ulaşmanın da bir yoludur. Bu noktada yardımlaşma yapmak için afet yardımı en mantıklı yollar arasındadır.

Böylesi afet zamanlarında ise bu kişilerin hayatla olan bağının güçlenmesi ve maddi kayıplarının karşılanması için ortak inançlar ve dinî değerlerin rolü tahmin edilenden daha büyüktür. Bir karış mesafede felaketle burun burun gelen Müslüman kardeşlerimizin, doğal afet ve felaketler karşısında sıkıntılarını üstlenebilmek ve **yardımlaşma ve dayanışma** içerisinde olabilmek, yaşamı onlar için daha kolay hale getirecektir.

Ege'nin Afet Üssü Buca'da Açıldı

Buca Belediyesi, Ege Bölgesi'nde belediye eliyle hayata geçirilen ilk afet koordinasyon merkezini hizmete açtı. Başkan Erhan Kılıç, olası bir afet durumunda, kentin mülki idare amirlerinin yapılacak tüm çalışmaları bu tam donanımlı merkezden koordine edebileceğini söyledi. Buca Belediyesi, yaşanacak herhangi bir afet durumunda daha hızlı koordine olabilmek amacıyla Yıldız Mahallesi'nde 7 bin 500 metrekare alanda kurduğu Afet Koordinasyon Merkezi'ni düzenlenen törenle hizmete açtı.

AFAD Acil Uygulaması - Tek Tuş, Hayata Dokunuş

Bakanlığımıza bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi (AFAD) Başkanlığınca, vatandaşların afet ve deprem anında yardım ekiplerine cep telefonu üzerinden ulaşmasını sağlayan "**AFAD Acil**" adlı mobil uygulama kullanıma sunuldu.

AFAD tarafından uygulamanın tanıtımı için hazırlanan videoda, uygulamanın kullanımına ilişkin bilgiler yer aldı.

Afet ve acil durumlarda telefonla yardım ekiplerine ulaşmayı sağlayan ve en yakın toplanma alanlarını gösteren uygulamada, afet eğitim videoları da yer alıyor.

Uygulamanın kullanılabilmesi için AFAD Acil uygulamasının telefona indirilmesinin ardından, telefon numarasının girilmesi gerekiyor. Kısa mesaj ile gelen şifrenin girilmesi ve telefon numarasının doğrulanmasının ardından uygulama, TC kimlik numarasının girilmesi ve konum yetkisinin verilmesiyle aktif hale geliyor.

Toplanma Alanına Gidemeyen Acil Çağrı Başlatabiliyor

AFAD Acil uygulamasında, afet anında açıldığında kişiye en yakın toplanma alanı gösteriliyor ve afetzedenin buraya ulaşabilmesi için yol tarifi yapılıyor. Toplanma alanına gidemeyecek durumda olanlar ise gerektiğinde internet üzerinden acil çağrı başlatabiliyor.

Çağrı başlatıldığında 112 acil çağrı merkezine bağlanılıyor, bundan sonra afetzedenin durumunu kısaca anlatan butonlar kullanılabilir. Kişi konuşabilecek durumda değil ise uygulamadaki acil durum cümleleri kullanılarak mesaj yoluyla yardım alınabiliyor.

Videoda, afetten etkilenen bölgelerdeki vatandaşlara toplu bildirimler ulaştırılacağı bilgisi de yer alıyor. Ayrıca uygulamanın, afet durumlarında daha fazla can kurtarmak ve daha çok insana daha hızlı ulaşmak amacıyla, yerli ve milli yazılımla Bakanlığın Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğüne geliştirildiği belirtiliyor.

"Afetler önlenemez; ama hazırlık hayat kurtarır. Bilinçlenmek, sevdiklerimize güvenli bir gelecek bırakmak demektir".

UNUTMA

ÖNCE DEN HAZIRLIKLI OLMAK

HAYAT KURTARIR